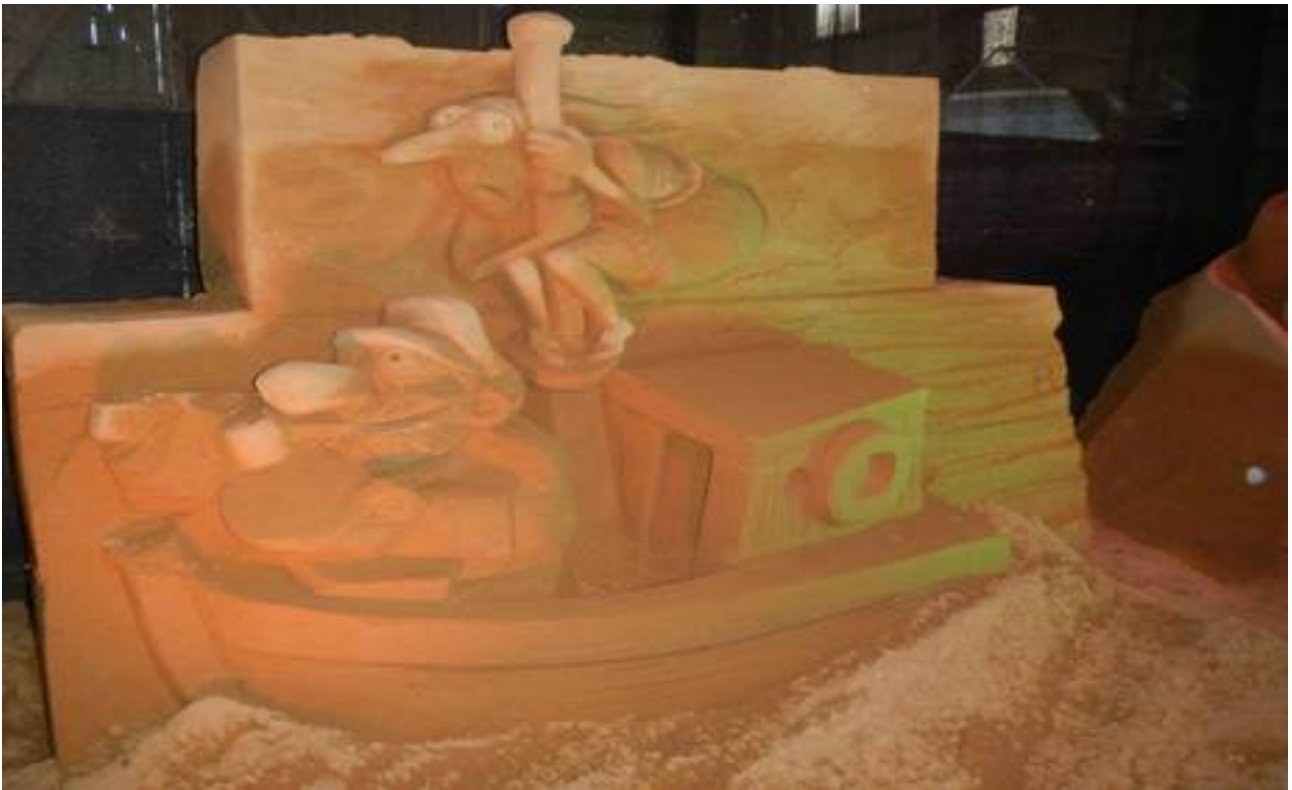

Her sidder vi i cockpittet og nyder Verden glide forbi.
Og sådan går det dag efter dag i 4 måneder, næsten hvert år.

Hundested var vores første havn efter at have forladt vores hjemmehavn Frederikssund i
Roskilde Fjord tirsdag den 28. maj 2019.

Og vi kan varmt anbefale et besøg i Hundested Sandskulptur park, som åbnede i 2012.

Kulingsvejrs ophold på Bornholm og derfor blev der kun tid til en dag på dejlige Christiansø

Videre over Kristianobel og Kalmar til toppen af Øland. Her var en gammel færgehavn omdannet til en ynkelig lystbådehavn, men der var heller ingen opkrævning af havnepenge, så vi klynker ikke.

Derefter Visby på Gotland, der blev anløbet under sejl i kraftig vind. Sejlene kunne derfor først bjerges i læ af Gotlandsbolagets færger inde i havnen.

Visby er krydstogt turisternes by og 'smager lidt for meget' af turisme i pengenes vold. Men vi brugte 3 døgn i byen og nød blandt andet det fine museum, der fortæller om, hvordan Visby blev så rig, at der måtte bygges 11 kirker indenfor murene.

Og den fine botaniske have blev krydret i festlig stil med messing blæsernes jazz musik.

Så var det tid til afslapning ude på landet og vi sejlede til Fårösund Fiskerihavn i den nordlige ende af Gotland på anbefaling af et Islandsk skuespiller par, som sejlede på en dejlig træbåd bygget på J.J. Sietas værft i 1911.

Her i Fårösund stod havnefogeden parat til at tage imod os og bød velkommen med de seneste oplysninger om området. Det var i stærk kontrast til den travle havn i Visby. Tur med tætpakket bus til øens næststørste by Slite. Uddød, fordi det var Midsommerdag og vi måtte tage til takke med nogle vandreture. Vaffel is og kaffe kunne dog opnås på stranden.

Dagen efter blev cyklerne pakket ud og første tur gik til Fårö med de gule 'vägfärjer', som gav gratis befording. Dejlig tur til Lauterhorn og Digerhuvud med raukerne, som er skabt af havet med bearbejdning af kalkstenen over tusinder af år. Videre mod Fårö by og Kutens Bensinstation, som dog er stoppet med at sælge bensin for mange år siden. I dag fokuserer de på pandekager og det er de rigtig gode til.

Om mandagen cyklede vi til Bunge Friluft museum og det var en oplevelse, som tryllebandt os i godt 5 timer. En masse informationer om livet på landet på Gotland fra 1600-tallet til i dag.

Så var det tid at forlade Gotland og begive os mod Stockholm skærgården. Lang motor sejlads til Nåtterö for ankring i Östermarsfläden. Stille nat i lagunen og næste morgen var det regn og dis til start.

Ellinor havde fundet en interessant udseende ankerplads på Ingmarsö og vi fandt den. Men den var bare stopfyldt (*det var jo lørdag den 29. juni og første dag i den svenske ferie*).

Så efter lidt efterforskning på søkortet fandt vi '*Paradiset*' og her var der plads.

Så ankeret blev sat og snart gik det op for os, at vi ikke var alene i Paradiset. Musik og '*helan går skålen*' var aftenens menu.

Næste ankerplads skulle findes tættere på overfarten til Ålands Øerne og ifølge SXX Pilotbogen blev det Långskärsfladen ved Arholma.

Ikke så let at finde og da vi kom frem, var der allerede to både for anker i den lille vig, som var ganske grundt.

En time senere kom disen snigende og det ville nu have været meget svært at finde vigen. Heldet var igen med os.

Bare det nu ikke blev Nordenvind, så var det kritisk. Men vinden blev støt i Vest.

Morgenen efter blev der gjort 'klart skib' tidligt og kortplotteren blev brugt for udsejlingen gennem de umærkede skær, som brusede forude. De var

knap synlige den første mil fra ankerpladsen.

Vejrmeldingen fra Turku Radio på VHF'en klokken 9 lovede nu kuling fra Nord og vi var parat.

Men efter kl. 12 faldt vinden bort, sejlene blev foldet væk og motoren måtte overtage.

Tiden blev nu skiftet til Finsk Sommertid, som er +1 time i forhold til vores Danske sommertid.

Ved 13-tiden blev vi sejlet op af Kystvagten, som bare ville vide, hvor vi kom fra og hvor mange vi var om bord. Så ønskede de os godt ophold på Åland. Det var da en venlig velkomst !

Venlig velkomst til Aaland

Lidt senere cirklede et lille fly over os og det var første gang at vi så et fly symbol med SAR indikeret på AIS'en. Det viste endda en højde på 160 meter over vandet.

Indsejlingen til Mariehamn var travl med 4 rigtig store færger i det smalle løb, så vi valgte et mindre parallelt løb indtil havnen.

Lystbådehavnen ligger bagved den imponerende bark '*s/s Pommern*' bygget i Glasgow 1903.

Brugt til at fragte hvede fra Australien til Europa helt op til 1928 for Gustaf Erikson Rederiet i Aaland.

Efter 2. verdenskrig blev skibet skænket til Mariehamn Kommune og er i dag et populært turistmål.

Der hænger en kopi af skibet i Grundtvigs Kirke, København, her dog med navnet '*Dronning Alexandrine*'.

Det var øjensynligt lidt mere populært i 1939.

I havnen fik vi pludseligt selskab af en fin ældre OE32 båd.

Besætningen fra Finland havde set vores båd og genkendte konturen.

De ville nu høre nærmere om vores skib og sejlads planer. Der blev snakket livligt, mest på svensk, men det engelske måtte bruges når der manglede et båd-udtryk.

'Sööta Öödie' afgår på vej mod Sverige

Efter et par dage med byvandring og indkøb havde vi fået nok af storby livet.

Nu var der nye typer sømærker, søkort og båker (over-et mærker) at forholde sig til. Det tager altid et par dage at vænne sig til et nyt område (i det mindste for os).

Øst for Ljungskär satte vi ankeret i for natten.

Dagen efter blev der varslet stærk kuling fra N og vi fortrak til en bøje i Rödhamn, mens de fleste forlod havnen.

Det blev til både blæst og regn !
Så der blev lejlighed til at læse og hygge sig i ÅSS's uthamn.
Åländska Segelsällskapet driver denne perle med frivillig arbejdskraft, som bor på øen. Det enkle men hyggelige klubhus er uden strøm, men alligevel er der kaffe og hjemmebak, samt ild i pejsen. Her kan man sagtens bruge nogle timer i 'skidtvejr'.

Og et besøg på det gamle museum for Radiofyrt og Nautofon (tågesignal) blev det også til. Radiofyret var kun i drift fra 1937 til 1970, hvorefter Decca systemet tog over som positionerings værktøj. I dag bruger man GPS og Glonass som de foretrukne hjælpemidler.

Som sagt er Rödhamn uden indlagt elektricitet og radiofyret havde sin egen kraftstation med to generatorer, baseret på dieseldrift. Det krævede selvfølgelig konstant bemanding og disse folk må have levet et relativt ensomt og afsondret liv på øen.

Om lørdagen gik vi mod Degerby for sejl i Nordlig frisk vind. Men det snævre kringlede Ledskär skulle lige passeres med Åbo færgen '*Amorella*' kommende i modsat retning. Heldigvis var der plads til os begge to og resten af turen var en leg.

Tværs over 'indsøen' Lumparn gik vi mod Kastelholm hvor havne-hunden Gunvald og havnefogeden Olle tog imod os med store armbevægelser og viste os på plads. Trist regn og blæsevejr ved ankomst og dagen efter.

Så det spændende Kastelholm Slot blev først besøgt om mandagen efterfulgt af frokost og et glas vin på det imponerende gourmetcenter Smakbyn.

Dagen efter skinnede solen og pludselig var der 4 turistbusser og en masse biler på slottets parkeringsplads. Godt vi havde været der allerede.

Cyklerne blev foldet ud til indkøbstur i Godby om tirsdagen, men først måtte vi lige besøge Pålsböle Kirke og tænde to lys.

Derefter blev Olle og Berit Strömbergs fotografiske museum besøgt.

Vel ude på landet, men sikken en perle ! Især for en tidligere 'biograf operatør' og nuværende 'fritids fotograf', som jeg også kan kalde mig.

Olle er svenskfødt og har arbejdet i det Svenske Flyvevåben fra 1967. Her startede han også på at samle fotoudstyr og i dag har han op mod 14.000 emner i museet, som nok er Europas største.

Han har også kørt dødsdrom i 25 år, i blandt andet Danmark, Sverige og Tyskland.

Og så er han en stor fan af Cleo, Dirch Passer og Keld Petersen.

Vi fik nogle drabelige historier under gennemgangen af museet.

Om onsdagen cyklede vi til Bomarsund Fæstning for at beundre Russernes store byggeri fra 1832, hvor de havde magten i Finland og byggede for at bibeholde den. I dag er der kun ruinerne tilbage, men imponerende er det !

Turen blev afsluttet med et glas vin og en øl på Smakbyn. Bare herligt !

Og Ålændingene har vid og lune - som dette advarselsskilt bevidner.

Den 16. juli forlod vi Ålandsøerne og gik mod fastlandet på Finland eller nærmere sagt Nystad, også kaldet Uusikaupunki på det lokale sprog. Gæstehavnen ligger lige midt i byen med en café foran, så her er liv fra 8 morgen til 21 aften.

Der var også loppemarked – en smule regn forskrækkede dem sandelig ikke.

Her er et interessant museum i et gammelt købmand/skibsreder hjem. Livet i denne havneby beskrives nøje i billeder og her lå også et større skibsværft for træskibe. Byen har en stor VALMET fabrik, som tidligere producerede SAAB biler og tunge køretøjer for landbruget. Nu er fabriken blandt andet en succesfuld underleverandør af komponenter til Mercedes-Benz i mange lande.

Byen huser også en stor kunstgødning fabrik. Røgen herfra så ikke sund ud. Museet bruger dog ikke energien på turisten. Næsten ingen skilte på svensk eller engelsk. Næste morgen skulle vi tanke på et nærliggende bådeværft og her var sproget også den store snublesten. Ekspedienten forstod hverken svensk eller engelsk, men diesel og motorolie fik vi da, ved hjælp af tegnsprog.

Den nu nedlagte lodsstation Kylmäpihlaja var omdannet til gæstehavn og hotel. Man kan kun komme til øen med båd og havnen er lille. Så kom tidligt og vær forberedt med fendere og tovværk før anløb ! En forvirret tysker skabte lidt ravage, da han først skulle have tovene viklet ud i havnen.

Meget charmerende sted langt fra land og her kommer man let i snak med naboen.

Her fra kom vi ud af skærgården en stund og 'fik lov' at hejse sejl i et par timer. Ellers er sejltrederne i den finske skærgård så trange og kringledede at motoren for det meste føles sikrere. Og sejltrederne er angivet i søkortene med mindstedybde og de anbefales, idet mange havområder stadig er uopmålte.

Næste anløb er Räfsö, lystbådehavn til Pori eller Björneborg og den er rigtig lavvandet, men ind fandt vi.

Engelske eller svenske blade kunne vi ikke finde, men Gastropubben The Merry Monk fandt vi. Og de serverede fin Fish & Chips og god engelsk cider, så aftenen var reddet, selvom kuller vist ikke fiskes i Den Botniske Bugt. I havnens telt var der karaoke sang

langt ind i natten og vemodige sange på finsk er værre at lytte til end katte i brunst.

Om søndagen skulle vi ind i skærgården igen og det startede med kurs gennem en vindmøllepark. I kikkerten er det svært at skelne afstande mellem sømærkerne og dobbelt svært når der er flere parallelle ruter gennem parken. Det var rigtigt spændende; hvilken er den nærmeste grønne bøje ?

Den dag 'krydsede' vi over 100 sømærker af, inden vi nåede Merikari. Det var ret så trættende og netop som vi skulle til at slappe af fra motorlarmen, startede en infernalsk rockkoncert på campingpladsen ved siden af. Heldigvis varede den kun en time.

Udsnit af søkortet ved Merikari.

Bag ved springvandet midt i Kristinestad fandt vi den kommunale gæstehavn. Kun €5 per nat inklusive el, men så var der heller intet andet. På turistkontoret, hvor havnepenge skulle betales, talte de mange sprog og pludselig var svensk i højsædet, så det var let at forstå.

Byen er grundlagt år 1649 og de har været forskånet for brande. Pragtfulde bygninger, som næsten alle er vedligeholdt i oprindelig stil. Det tog en dag at traske gennem byen og nyde den.

Særlig det Lebell'ske hjem med opdækket kagebord var lækkert.

Selv et hotel i byen var indrettet i et gammelt hus og det kunne let friste til et ophold senere.

Efter en relativt stille og varm nat på anker ved ø-gruppen Gåshällan trængte vi til lidt indkøb og selskab. Relativt stille fordi ø-gruppen er ejet af staten, men benyttes flittigt af lokale sejklubber, som også ejer og vedligeholder bygningerne på øen. Så der var trafik med bølger i ny og næ.

Næste havn var Södersund på sydsiden af Bergö, men her havde havneoversigten taget grundigt fejl. Ingen faciliteter udover flydebro og toilet; havneafgiften var en 'frivillig slant' i den røde kasse.

Men bad i havnen var gratis !

Vandretur på 2 km til den lille 'flække' som til gengæld husede en skøn cafe, hvor vi spiste ægte 'lokal mad' frokost i hyggelige omgivelser. Bagefter indkøb i det diminutive supermarked, som havde det vi søgte.

Varm travetur tilbage og svømmetur i havnen, indtil vi hørte at nu kom grønalgerne på grund af varmen. Myggenettene måtte nu også findes frem og installeres.

Flere steder på vejen var der opstillet dyr udskåret i træ. En lokal 'træ kunstner' var på spil.

Lørdag var endnu en test i ruteplanlægning og i sømærker på vejen ind til den større by Vaasa.

Pludselig blev sømærkerne betragteligt større og nu var vi i ruten for færgerne til Sverige.

WSF sejlkлубben og deres gæstehavn i Vaasa ligger på øen Vasklot, som tidligere var byens strandpromenade med de mondæne huse. Kun to kilometer fra bymidten. Velorganiseret havn, hvor Dannebrog blev hejst som velkomst for os.

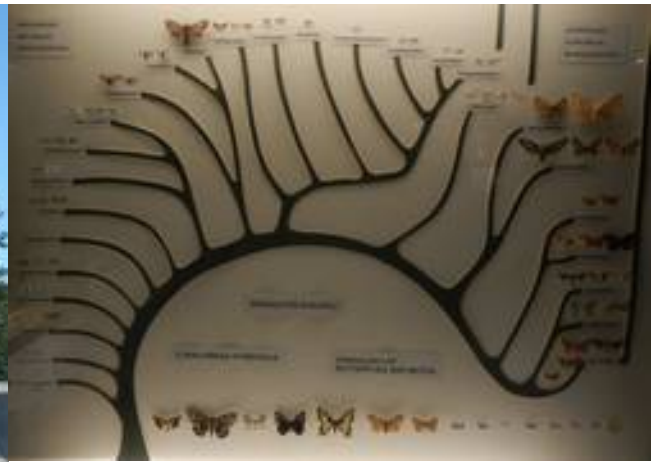
Indsejlingen til lystbådehavnen var ellers flot med de monumentale højspændingsmaster i en stærk blå farve. Men, også her, skulle der navigeres forsigtigt, idet vanddybden kun var omkring 3 meter.

Søndag aften kom der stærk kuling fra Nord og temperaturen faldt til 7 grader.

"*Det var så den sommer*", var første tanke da vi vågnede næste morgen og måtte have el-varmeovnen i gang. Et kig på GRIB-filerne indikerede at det ville vare ved nogle dage.

Så vi kiggede i de mange bøger vi har lånt af sejlervenner og lyttede til naboerne for at finde beskæftigelse i Vaasa. Det var nu ikke svært eftersom byen er lidt større (ca. 60.000 indbyggere) og huser en del interessante bygninger og museer af forskellig art.

Her var måske en idé for Danske Bank i fremtiden ?

Onsdag den 31. juli så ud til at være sidste dag i Vaasa vejrmæssigt set og nu skulle hylderne fyldes op i kabyssen. Så der blev købt ind.

Og spist en god middag på vej til afskedskoncert i Korsholm Musikfestivalen, hvor vi havde købt billetter til Treenighedskirken som en god afsked med byen.

Næste dag var vinden løjet af og vi fyldte alle tanke til et ophold i den yderste skærgård før krydset over til Sverige. Undervejs derud bredte sig en duft på AUK som på et krydstogtskib. Ellinor var ved at forberede karry kylling gryde i Mr. D – termogryden. Den skulle nu bare stå i 3 timer.

Ved Rönnskär Lodsstation, en godt 20 sømil fra Vaasa, ligger der en gruppe små øer og her satte vi anker for natten for at være parate tidligt til de 10 timers sejlads stik mod Vest. Kyllingegryden blev nydt med stort velbehag, før vi gik tidligt til køjs !

Der var lovet hård østenvind på op til 11 m/s og vi havde håbet på et godt skub. Men det udeblev og motoren måtte bruges hele vejen over; ret så ubehageligt eftersom søen i Kvarken stadig var urolig efter de mange dages blæst. Efter sådan en tur er vi blevet banket møre og køjen kalder sødt.

Det var et brat skift fra den finske skærgård at komme til den svenske. Et lavt bagland, en masse sten og vanddybder på op til 15 meter blev nu skiftet ud med klipper, mindre bjerge og dybt vand.

Höga Kusten ser betagende ud og vi glæder os til turen sydover. Og ikke mindst til at få varmen igen !

Her på Ulvön i Sverige er der en anden form for '*kalk maleri*' end vi kender det fra danske kirker. Lidt mere moderne, men de er jo også fra 1719 !

Ulvön huser kun 33 fastboende, men om sommeren er der et voldsomt rykind af turister. Den aldrende ekspedient i købmandsbutikken *Handlarn* var, i hemmelighed, glad for at sæsonen var nær ved slut.

Ispindende blev nu solgt ud med 50% rabat.

Og på de små øer har man anderledes skærmydsler og beskæftigelser. Blandt andet laver man surstrømming i stor stil. Der er dog delte meninger blandt Svensken om fornøjelsen ved at spise det. Men efter at have set en lokal beskrivelse som '*It smells like shit, but taste like heaven*' var vi kureret og har ikke smagt det endnu.

I Öregrund var der fest i gaden. Årets store badedag blev fejret med fuld musik, festklædte mennesker og gøglere.

Søndag morgen hentede Ellinor morgenbrød hos bageren før vi satte af mod Vaddö Kanalen og ankerplads i den stille afsides liggende Gillviken på 2,5 m vand og stenbund. Her var så stille, at vi af og til kunne høre ankerkæden 'rasle' hen over stenene.

Onsdag eftermiddag fortsatte vi til en ankerplads ved den fredede ø Ängsö, der siden 1909 har haft status som Nationalpark. En af Sveriges og Europas første nationalparker.

Før 1700 var det to øer, men den generelle landhævning i den Botniske Bugt forenede øerne og dannede en frugtbar eng midt igennem. Øen blev opdyrket af to husmandsfamilier, som blev henvist hertil af herredsfogeden omkring 1725.

Så gik det videre mod en ankerplads i Löknäsviken, hvor svalerne muntrede sig med at holde balancen på toppen af vores mast.

Fredag, den 16. august satte vi ud mod den senest planlagte destination Malma Kvarn. Her i Krysserklubbens Udhavn, tæt på Stockholm, var vi tilmeldt til et Efterårs Træf i Olle Enderlein Klubben. Der kom 13 OE både af forskellig størrelse fra 29 til 38 fod. En hyggelig weekend i det grønne med sejlere med samme interesser.

Bådsnak og båd inspektion, konkurrence, velkomstdrink og præmie overrækkelse. Vores hold på 2 både vandt intet; sproget og manglende kendskab til svenske kändisser var vores undskyldning.

Malma Kvarn er ellers kendt for det gode køkken, men har været uden restaurant hele sommeren fordi en aftale med forvalter og kok gik i vasken.

Vores aften blev reddet ved at en lokal OE sejler lovede at kokkerere i det ret så intermistiske køkken:

- Rejer og Skagenröre
- Fjällfisk (vistnok ørred) og grøntsager bagt i folie
- Ost og kiks
- Kaffe og kage

Stående applaus, da det gik op for os at han netop var fyldt 80 år.

Søndag morgen mødtes vi til gruppe foto og 'fika', hvorefter bådene sejlede og lod os alene tilbage.

Efter en hård weekend

Cyklister skal da have nogle fordele !

Efter den hyggelige weekend på Malma Kvarn satte vi af mod Dalarö og det var vores held.

Her var der et Volvo service værksted som det blev nødvendigt at tilkalde efter at motoren ikke ville starte næste morgen.

Diesel fødepumpen var blevet træt og måtte skiftes. Det er nu ikke så let på en ældre motor idet erstatningspumpen havde lidt andre dimensioner og der skulle laves om på forbindelserne. Så det gik der næsten en dag med.

"Flink" tekniker, som udbrød at en Volvo Penta motor med 5.000 timers drift tid, havde han aldrig set før. Nu har vi så noget at se frem til !!

Næste morgen spandt motoren igen og vi tog bare en lille tur til Nynäshamn for at checke om alt virkede. Det gjorde det og nu havde vi fået nok af marinaer, så vi opsøgte naturens ankerpladser og Krysserklubbens gæstebøjer i den næste uge.

I lagunen på Tärnö, i det vestlige hjørne af Hanöbukten, var der i det mindste læ for bølgerne, men øen er ikke så høj at vinden bliver stoppet. Her mødte vi en gammel turbåd med navnet JUNGFRUN og med dansk splitflag. Det har ikke været muligt at finde oplysninger om dette skib.

Efter at have ventet på mindre vind i Hanöbukten gik turen gennem de små havne Nordersund og Kivik. Næsten uddøde i begyndelsen af september; ingen faciliteter og ingen havnepenge.

Men i Simrishamn krævede man havnepenge. Her måtte vi ligge bi i tre døgn på grund af hård vind og så måtte vi jo rundt at kigge på byen. Ikke det værste sted at blæse inde.

Nej, så slemt regnede det ikke

At se på Gunilla Manns billeder gør
en i godt humør !
Og det er bestemt ikke vinens skyld.

Hendes billeder er altid fyldt af
positive detaljer og en del katte.

Vi har været fans af hendes kunst i
mange år.

Så var der lige et vejr-vindue og vi greb chancen til at komme videre til Gislövs Läge og Lagunen i Limhamn. Så bandt '*limen*' i endnu 2 døgn og vi fik os en spændende cykeltur i Malmö. Ganske interessant at se den gevaldige aktivitet med byggeri af både lejligheder og kontorer i den nye bydel.

Endnu et vejr-vindue og vi dristede os til Råå. Vinden tog kraftigt til, da vi skulle anduve og den holdt sig nu i nordvest i en uge med middelvind på 8 til 12 m/s, både dag og nat, og vindstød på godt 23 m/s.

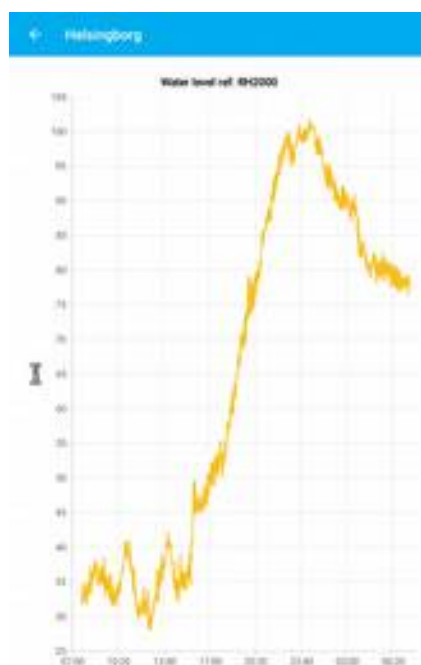
Ikke særligt spændende for en tur til Gilleleje eller Frederikssund.

Vejr tjenesterne SMHI, YR, FCOO og ViVa blev konsulteret intenst for at finde et gunstigt tidspunkt.

Men ak, det trak ud !

Og en aften, da jeg kiggede ud over rælingen var fortøjningspælene totalt dækket af vand. Så går tankerne i gang – hvad nu, hvis vi slipper ?

Det gjorde vi heldigvis ikke selvom niveauet steg til en meter over daglig vande den nat.

Om onsdagen så det ud til at holde tørt og vi ville på en lille udflugt langs åen for at se Naturresevatet.

Vi tog toget til Gantofta og første skuffelse var at 'Våfleriet' i Gantofta var lukket, selvom Internettet havde sagt noget andet; så ingen kaffe og vafler. Dernæst begyndte det at 'dryppe let' men vi havde jo regntøj med og området så spændende ud.

Så vi fortsatte til fods mod Raus Kirke og fik samlet os en pæn bunke hasselnødder. Det er vistnok nødde-år i år.

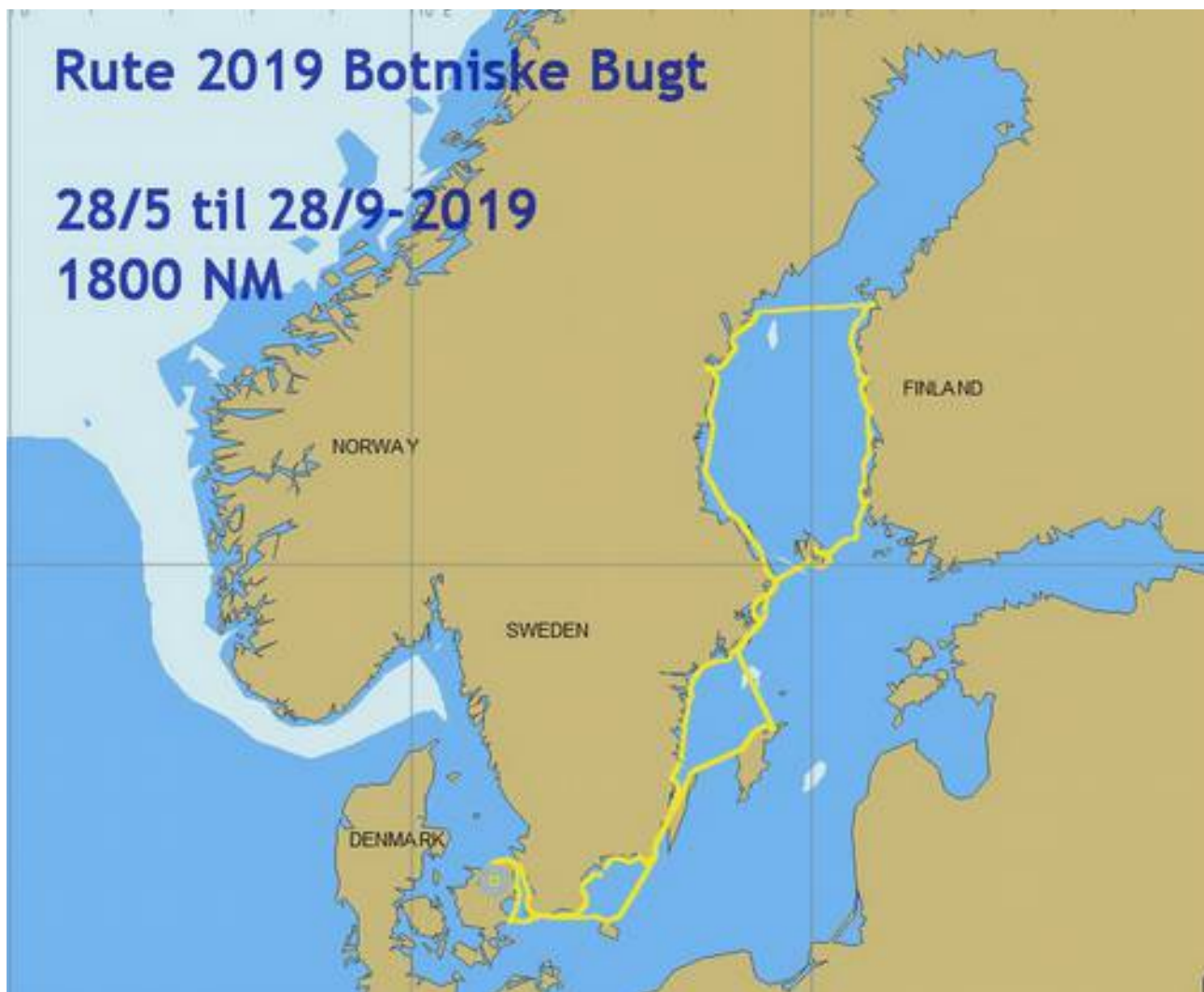

Men så begyndte det at hagle og tordne i mere end en time. Heldigvis var der et lille lysthus ved kirken og vi kunne betragte uvejret nogenlunde i ly.
Det var heller ikke imponerende vejr prognoser der blev leveret den dag !

Men pyt, dagen efter så det igen lovende ud og vinden gik i nord og 'slappede' af.
Så vi slap pælene og satte kurs mod bøjen E4 nord for Helsingborg for motor. Her er den korteste vej over stor skibs ruterne i det nordlige Øresund.
Ved Gilleleje kunne vi sætte sejl og nu gik det så godt, at vi besluttede os at holde ud og sejle helt til Frederikssund. Vi gik under den gamle bro klokken 19 og kunne undre os over den nye silhuet af en bro syd for Frederikssund.

Så er sløjfen bundet og vi er nu hjemme i god behold !
Det blev ikke helt til Haparanda i 2019 som forventet, men til gengæld fik vi lejlighed til at bruge mere tid på land.
Frivilligt eller, af og til, ufrivilligt ophold.
Men sandelig en god tur !

af
Ellinor og Niels Otto
s/y AUK